

Rogožarski SIM XI

Tvornica Rogožarski željela je vojnom zrakoplovstvu Kraljevine Jugoslavije ponuditi relativno jeftin akrobatski avion, koji bi omogućavao obuku i trening pilota lovaca u postrojbama, utemeljen na njihovoj prethodnoj konstrukciji, dvosjednom visokokrilcu Sim-X.

U odnosu na svog prethodnika Sim-XI dobio je nešto manja krila, kompenzatore na krilcima kako bi se poboljšalo upravljanje po nagibu te karburator za ledni let. Sama konstrukcija trupa je nešto pojačana a uklonjeno je drugo sjedište. Konstruktor aviona je ing. Simo Milutinović.

Radovi na novoj konstrukciji započeli su tijekom 1937. a već u siječnju 1938. poletio je prototip. Nakon tvorničkih ispitivanja avion je predan Obitnoj grupi vojnog vazduhoplovstva u Zemunu. Do sredine ožujka 1938. godine program ispitivanja je uspješno završen. Zapovjedništvo zrakoplovstva otkupilo je prototip ali nije naručilo serijsku proizvodnju. Od nje se odustalo jer se smatrala da postojeći školski avioni R-100 i PVT, na koje su također ugrađeni karburatori za ledni let, mogu poslužiti za obuku u akrobatskom letenju.

Drvena konstrukcija aviona bila je gotovo identična Simu-X. Ugrađen je sedmocilindrični motor Bramo SH 14a sa karburatorom za ledni let snage 150 KS obložen NACA prstenom. Drvenu elisu konstruirao je ing. Milutinović. Dva spremnika goriva nalazila su se u trupu i krilima. Spremnici u krilima punili su se samo kod preleta sa uzletišta na uzletišće.

Sagrađeni prototip ostao je u sastavu Obitne grupe a na njemu su letjeli probni piloti. Sudjelovao je i na aeromitinzima. Iz sačuvanih arhivskih filmova može se vidjeti da su akrobatske mogućnosti ovog aviona bile na nivou bilo kojeg drugog aviona ove namjene.

U travnju 1941. nakon kapitulacije Kraljevine Jugoslavije avion je neoštećen došao u posjed Njemačke armije. Predan je na uporabu zrakoplovstvu Nezavisne Države Hrvatske. Tijekom 1942. nalazio se na uzletištu Butmir gdje je korišten za vuču jedrilica. Prema izjavama pilota koji su letjeli na njemu u ovoj ulozi nije bio tako dobar kao dvokrilni Fizir FN. Sudbina ovog aviona nije poznata

Tehnički podaci:

Raspon krila m 9,40

Dužina m 7,16

Visina m 2,70

Razmak između kotača m 2,40

Površina krila m² 17,30

Težina-prazan kg 540

Težina ukupna kg 680

Najveća brzina km/h 191

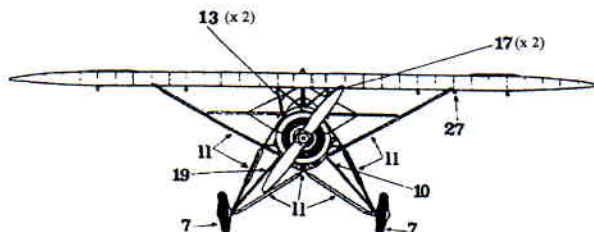
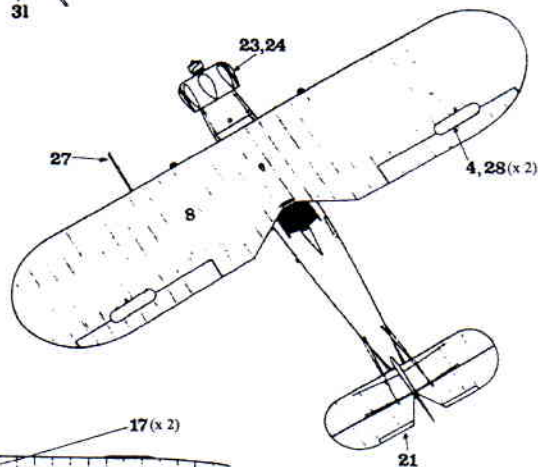
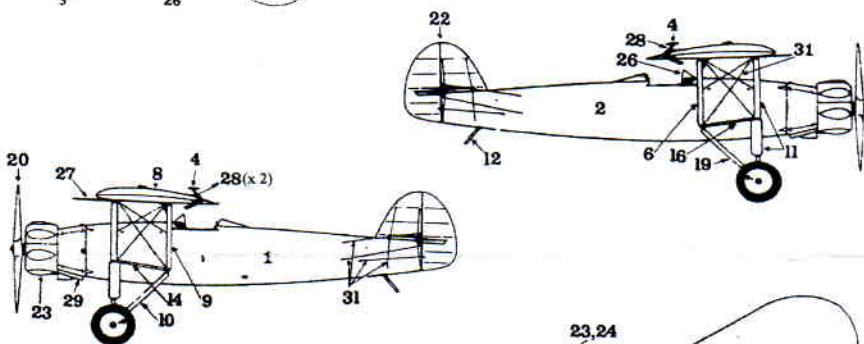
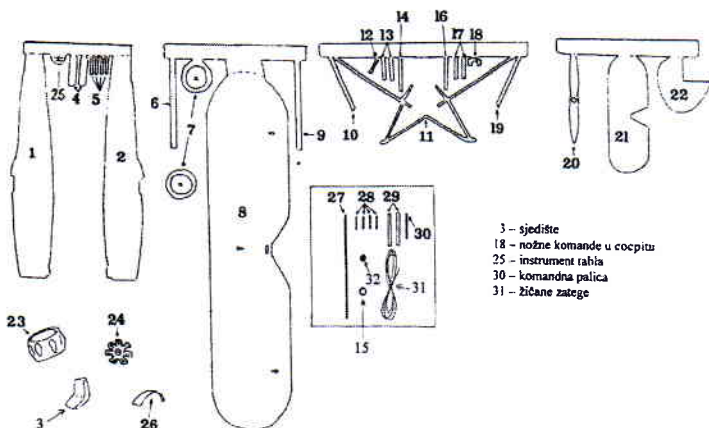
Minimalna brzina km/h 88

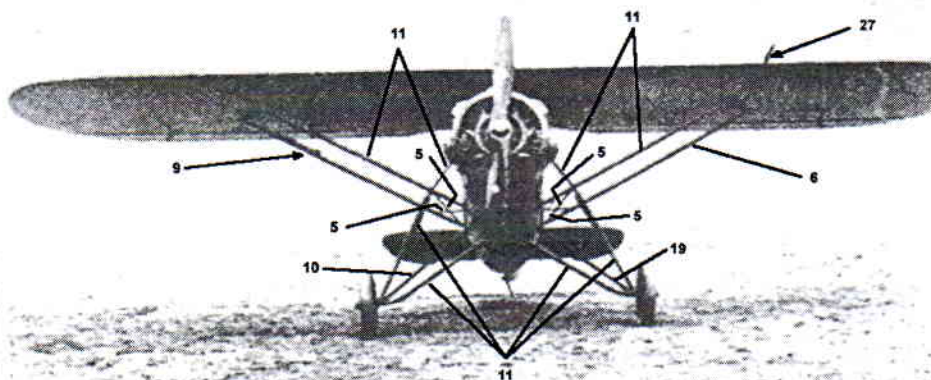
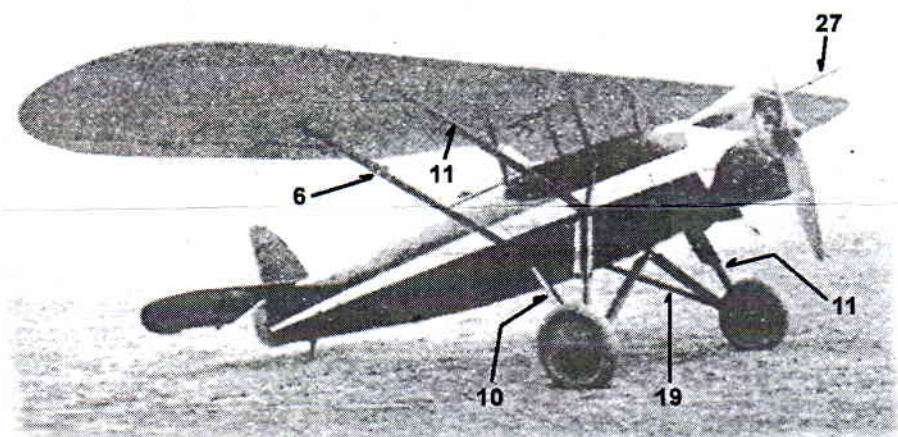
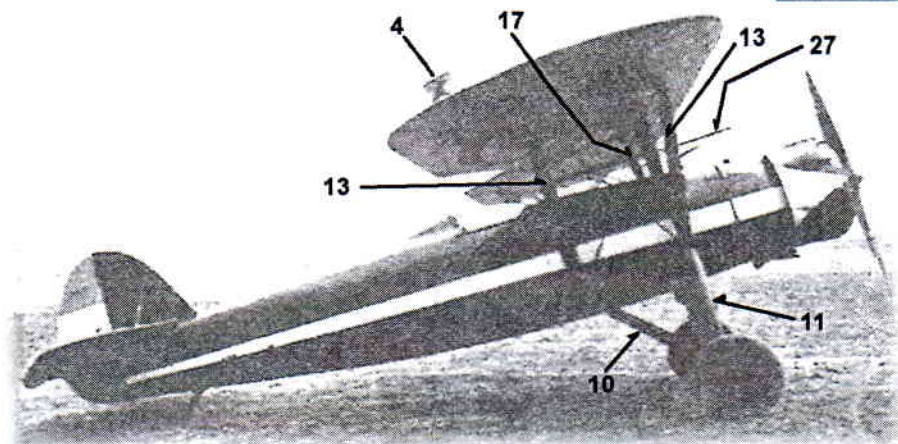
Brzina penjanja pri zemlji m/sek 4,7

Dužina staze za poletanje m 80

Dužina staze za sletanje (bez kočnica) m 160

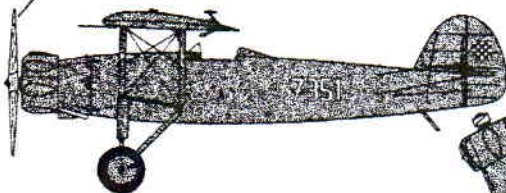

Rogožarski SIM XI

Boja drveta (Wood)

Bojanje i označavanje u zrakoplovstvu Nezavisne Države Hrvatske

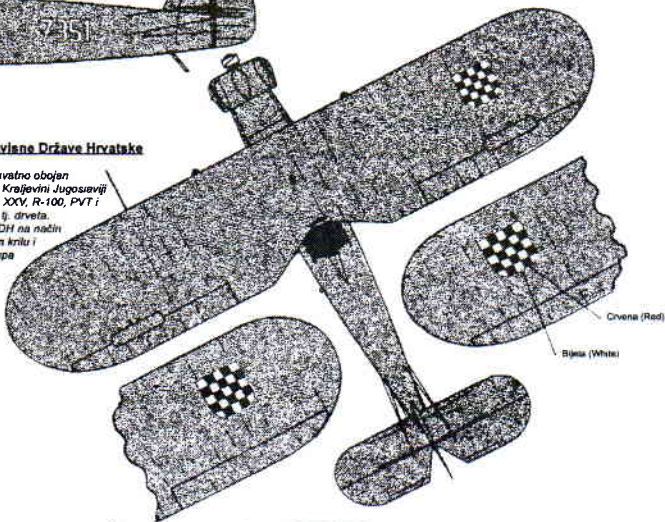
Ulozkom u sastav zrakoplovstva NDH avion je sveobuhvatno obojan standardnom maslinasto zelenom bojom korištenom u Krajevini Jugoslaviji za jednomotorne avione kao što su Braguet XIX, Potez XXV, R-100, PVT i drugi. Elisa i repna drječica zadržale su boju materijala tj. drveta. Na avion su ucrtana državna obilježja zrakoplovstva NDH na način standardan za početni period rata - na gornjem desnom krilu i oba donja krila te na kormilu pravca. Na obje strane trupa nalazio se žuti broj 7351.

Maslinasto zelena
(Olive green)
FS. 24098

7351

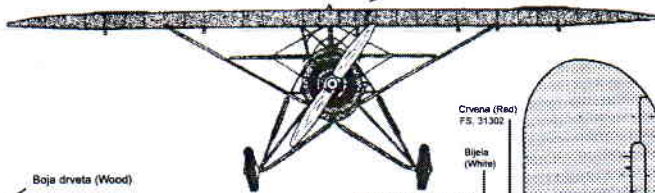
Žuti broj
(Yellow number)

Crvena (Red)

Bijela (White)

Resin Models By Tihomir Likso, B. Radicevica 9, 35-000 Nova Gradiska, Republic of Croatia
E-mail: tihomir.likso@net.hr

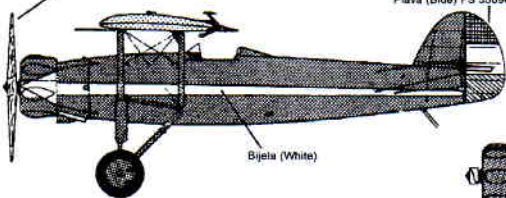

Crvena (Red)
FS. 31302

Bijela (White)

Boja drveta (Wood)

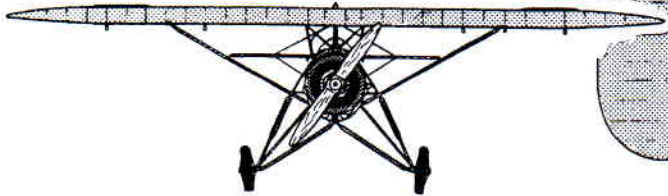
Plava (Blue) FS 35090

Bijela (White)

Bojanje i označavanje u Kraljevini Jugoslaviji (1938)

U vrijeme tromjesečnih ispoljavanja trup avion je bio obojan tamno crvenom bojom. Na obje strane trupa ucrtana su bijele striske. Na kormilu pravca nalazile se plavo-bijelo-crvena Jugoslavenska trobojka. Upornice krila i noge podvozja kao i unutrašnji dio kotača bili su crveni. Krila su obojana srebrno. Elisa je zadržala prirodnu boju drveta kao i repna drječica. Motor i ispušne cijevi su u prirodnoj boji metala. Unutrašnjost kabine je svijetlo sivo boje a osnova instrument table crna. Nakon što je Komanda vazduhoplovstva otkupila prototip na krila su nanešene standardne oznake vojnog zrakoplovstva.

Tamno crvena (Dark red)

Srebrna (Silver)

